

22 APR 2016

RIKSADVOKATEN

Justis- og beredskapsdepartementet
Politiavdelingen
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

DERES REF.:
15/8244

VÅR REF.:
2016/00118-002 BIS004
582

DATO:
19.04.2016

HØRINGSSVAR – FORSLAG TIL ENDRINGER I PASSLOVEN MV. – NEKTELSE AV PASS

Det vises til departementets høringsbrev 20. januar d.å. En har notert seg at statsadvokatembetene og PST er satt opp som egne høringsinstanser.

Riksadvokaten støtter de foreslåtte endringene i passloven mv.

Forslaget til endringer i passloven må, slik det gjøres i høringsnotatet, ses i sammenheng med trusselbildet både nasjonalt og internasjonalt, terrorbestemmelsene i straffeloven, og forslaget til kriminalisering av militær deltakelse i væpnet konflikt i utlandet som Justiskomiteen nylig har gitt sin tilslutning til (Innst. 119 L (2015-2016)). I vårt høringsvar 17. oktober 2014 til nevnte forslag, understreket vi hvor viktig det er med forebyggende tiltak i tillegg til reaktive reaksjoner (strafforfølgning i etterkant) på dette området. Politi- og påtalemyndighet bør ikke bare kunne strafforfølge, men også ha mulighet for aktivt å hindre at norske statsborgere reiser til krigsområder for rettsstridig deltakelse i væpnet konflikt, med tilhørende økt fare for radikalering. Tilsvarende gjelder dersom det er grunn til å tro at formålet med reisen er å begå terrorhandlinger eller terrorrelaterte handlinger.

Riksadvokaten ser på forslaget til hjemmel for å nekte passutstedelse som et fornuftig og hensiktsmessig supplement til terrorbestemmelsene i straffelovens kapittel 18 og de foreslåtte kriminaliseringsbestemmelsene i Prop. 44 L (2015-2016), herunder bestemmelsene om utvidet forsøksansvar. En hjemmel for å nekte å utstede pass gjør det mulig å gripe inn på et tidligere stadium og med et for mistenkte mindre inngripende virkemiddel (forvaltningsvedtak fremfor strafforfølgning). I tillegg vil beviskravet som må

være oppfylt for å kunne nekte å utstede pass være lavere enn det som må være oppfylt for å kunne konstatere fullbyrdelsesforsett etter bestemmelsene om utvidet forsøksansvar. Denne forskjellen medfører at nektelse av pass vil kunne fylle en funksjon som ikke kan ivaretas like effektivt ved straffeforfølgning.

Knut Erik Sæther
ass. riksadvokat

for
Birgitte Istad
statsadvokat